

beDatum : 22 oktober 2020

Portefeuillehouder : Janssen, R

Zaaknummer : 408218

Status : Openbaar

Gemeenteraad : N.v.t.

Onderwerp : Vaststelling regionaal programma Educatie en Convenant WEB

SAMENVATTING

De Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) regelt de regionale aanpak voor met name het taal- en rekenonderwijs aan volwassenen. Dit is georganiseerd op de schaal van arbeidsmarktregio's. Ook de regio Noord-Limburg, met Venlo als contactgemeente (centrumgemeente), is een WEB-regio. Gemeenten zijn verplicht om periodiek een regionaal programma vast te stellen en een bijbehorend regioconvenant. Hierover hebben we onlangs in regionaal bestuurlijk overleg overeenstemming bereikt en die leggen wij u thans ter formele vaststelling voor, samen met een brief aan de Vereniging Nederlands Gemeenten, waarin onze regio steun betuigt aan haar opstelling in de onderhandeling met de rijksoverheid over de voor dit beleid beschikbare middelen.

VOORSTEL

Het college besluit

1. Het bijgaande WEB Regionaal Programma Volwassenen Educatie vast te stellen, met dien verstande dat de werking van de in de tekst gemarkeerde passages over laaggeletterdheid wordt opgeschort zolang er tussen Rijk en VNG geen bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid zijn;
2. Het samenwerkingsconvenant arbeidsmarktregio Noord Limburg: regionaal educatieprogramma 2020-2021 aan te gaan;
3. In te stemmen met het mede namens de gemeente Gennep ondertekenen en versturen van de bijgaande brief aan de VNG waarin de regio Noord-Limburg het opzeggen van de "bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid 2020-2024" ondersteunt.

BESLUIT

Datum : 3 november 2020

Het college besluit

1. Het bijgaande WEB Regionaal Programma Volwassenen Educatie vast te stellen, met dien verstande dat de werking van de in de tekst gemarkeerde passages over laaggeletterdheid wordt opgeschort zolang er tussen Rijk en VNG geen bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid zijn;
2. Het samenwerkingsconvenant arbeidsmarktregio Noord Limburg: regionaal educatieprogramma 2020-2021 aan te gaan;
3. In te stemmen met het mede namens de gemeente Gennep ondertekenen en versturen van de bijgaande brief aan de VNG waarin de regio Noord-Limburg het opzeggen van de "bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid 2020-2024" ondersteunt.

AANLEIDING

Elke WEB regio moet een Regionaal Programma Volwassenen Educatie voor de regionale samenwerking vaststellen. Dit is een opdracht aan de colleges. Ons regionale programma liep af per 31 december 2019. We hebben geschreven aan een nieuw programma waarin ook de laaggeletterdheid als nieuw aandachtsveld een plaats zou krijgen. Dit kan echter geen doorgang vinden omdat de afspraken tussen Rijk en gemeenten (VNG) kort voor de zomer zijn vastgelopen. Om de rechtmatigheid van onze uitvoering WEB (en de daarvoor geoormerkte gelden) te borgen, stellen wij u nu voor om het programma alsnog vast te stellen, maar dan zonder de onderdelen laaggeletterdheid en tevens steun uit te spreken aan de VNG voor haar opstelling in de gesprekken met het Rijk.

BESTUURLIJKE EN JURIDISCHE KADERS

Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB)

Regeling Participatiebudget

Bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid 2020-2024

WEB is onderdeel van het Sociaal Domein.

Beleidsprogramma Ontmoeten Meedoen Ondersteunen is van toepassing

Beleidsplan Meedoen naar Vermogen is van toepassing

Het voorstel voldoet aan genoemde kaders.

ADVIES

De ambtelijke organisatie stelt aan het college van burgemeester en wethouders voor:

1. Het bijgaande WEB Regionaal Programma Volwassenen Educatie vast te stellen, met dien verstande dat de werking van de in de tekst gemarkeerde passages over laaggeletterdheid wordt opgeschort zolang er tussen Rijk en VNG geen bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid zijn;
2. Het samenwerkingsconvenant arbeidsmarktregio Noord Limburg: regionaal educatieprogramma 2020-2021 aan te gaan;
3. In te stemmen met het mede namens de gemeente Gennep ondertekenen en versturen van de bijgaande brief aan de VNG waarin de regio Noord-Limburg het opzeggen van de "bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid 2020-2024" ondersteunt.

NADERE ONDERBOUWING / ARGUMENTEN

Vaststellen Regionaal programma

Elke WEB regio moet een programma voor de regionale samenwerking vaststellen. Ons regionale programma liep af per 31 december 2019.

Wij hebben als 7 gemeenten van de regio Noord-Limburg geschreven aan een programma voor de jaren 2020 en 2021, waarin ook de verbinding werd gemaakt met de thematiek laaggeletterdheid (zie bijlage 1). Daarover was landelijk de VNG in gesprek met het rijk, dat gemeenten een zwaardere rol wil geven bij het bestrijden van laaggeletterdheid. Dit overleg is

op de ontbrekende financiële middelen vastgelopen. Op 30 juni jl. heeft de VNG de bestuurlijke afspraken voorlopig opgezegd (zie bijlage 2). We hopen en verwachten dat dit wel weer op gang komt.

Wij zijn ongelukkig met het spaak lopen van het gesprek op landelijke niveau, omdat deze ontwikkeling afbreuk doet aan onze ambities die we in het regionale programma hadden opgenomen. Wij hadden graag dat integrale verhaal aan u ter vaststelling voorgelegd. Nu dit niet mogelijk is en de middelen voor de verbinding met laaggeletterdheid vooralsnog ontbreken, stellen wij u voor om het programma met bijbehorend samenwerkingsconvenant (bijlagen) vast te stellen, voorlopig met uitzondering van de gemarkeerde passages over de aanpak van laaggeletterdheid.

De vaststelling van programma en deelname aan convenant is een noodzakelijke formele stap om aan de wettelijke kaders van de WEB te blijven voldoen. Het gaat om een doeluitkering die gemeenten ontvangen en als we niet voldoen aan de formele vereisten lopen we een mogelijk risico van terugvordering.

Onderdelen opschorten

Vanwege de ontbrekende middelen voor laaggeletterdheid, stellen wij u voor om de betreffende onderdelen vooralsnog op te schorten. Als de middelen alsnog beschikbaar komen, kunnen we ook die onderdelen gaan uitvoeren.

We verwachten niet dat de VNG akkoord gaat met bestuurlijke afspraken waarin dit middelenkader blijvend ontbreekt. Mocht dit wel zo zijn dan zullen we met een voorstel voor aanpassing van het programma komen.

Ondersteunen van opzegging bestuurlijke afspraken

Samen met het Rijk waren de gemeenten in Nederland op pad om Laaggeletterdheid aan te pakken. Dit is een groot maatschappelijk probleem, landelijk, regionaal en lokaal. In Noord-Limburg is volgens onderzoek gemiddeld 16% van de volwassen bevolking laaggeletterd, met uitschieters naar 23% voor individuele gemeenten. De grootste groep bestaat uit autochtone inwoners.

Laaggeletterdheid is een groot obstakel voor zelfredzaamheid, ontplooiing, werkkansen, deelname aan vitale gemeenschappen. Ook is laaggeletterdheid vaak een contribuerende oorzaak voor zorg- en ondersteuningsvraag en daarmee niet alleen een economische maar ook een maatschappelijke kostenfactor. Vrijwel iedereen is het erover eens dat een aanpak tenminste wenselijk is, zo niet noodzakelijk.

Er waren bestuurlijke afspraken tussen gemeenten en Rijk om dit op te pakken, gestart in september 2019, maar nog niet voorzien van een budgettair kader. De VNG heeft deze afspraken op 30 juni 2020 opgezegd omdat geen overeenstemming werd bereikt over de middelen. Het Rijk is vooralsnog niet bereid gebleken om een toereikend budgettair kader te bieden. Gemeenten hebben géén ruimte om dit uit eigen middelen op te pakken. Wij ervaren dit als een herhaling van zetten t.o.v. de decentralisaties: Het overdragen van een taak zonder geld kan niet. Dat leidt hooguit tot oplossingen die ontoereikend en niet duurzaam zijn en doet

inwoners tekort. Wij vinden dan ook dat we de VNG in dit opzicht volledig moeten steunen en stellen u voor dat te doen door middel van bijgaande brief, mede namens de gemeente Gennep te verzenden door de centrumgemeente Venlo.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

Het vaststellen van een programma en Convenant is voorgeschreven in de regelgeving rond de financiering vanuit het Rijk. De gemeenten moeten jaarlijks aantonen dat de toegekende specifieke uitkering rechtmatig is besteed. Het niet vaststellen van een programma en Convenant levert hierin een vermijdbaar verantwoordingsrisico op.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

Via de WEB regelingen kan op het onderwijs aanvullende educatie worden aangeboden aan inwoners die onvoldoende in staat zijn te participeren in de samenleving door ontbrekende taal-, lees-, of rekenvaardigheden. Wij zorgen er in de regionale samenwerking voor dat er voldoende aandacht is voor lokale dienstverlening in Gennep en krijgen daar ook de ruimte voor.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

Het voorstel is regionaal afgestemd in het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein en heeft daar instemming gekregen. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van bestaand beleid waarvoor externe inspraak of draagvlak kon worden verworven.

COMMUNICATIE EN BEKENDMAKING

Centrumgemeente Venlo zal door middel van de bijgaande brief zorgen dat het regionale standpunt over de laaggeletterdheid wordt bekendgemaakt bij de VNG.

Aangezien er geen inhoudelijke beleidswijzigingen zijn, is er geen publicitaire aandacht voorzien gericht op inwoners.

JURIDISCHE ASPECTEN

De programmaverplichting rust bij de colleges (artikel 2.3.1. WEB) . Nadat alle betrokken gemeenten het programmavoor hun gemeente hebben vastgesteld en het Convenant is getekend, is voldaan aan de wettelijke voorwaarden. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente bij het tekenen van het Convenant (artikel 171 GemW.).

FINANCIËN

	Lopend begrotingsjaar	Komende begrotingsjaren
Kosten op basis van dit voorstel	€ 47.000	€ 47.000
Beschikbaar (totaal)budget	€ 47.000	€ 47.000
FCL : 665000	ECL : 34109	

Dit is op basis van een specifieke uitkering die betaald wordt via centrumgemeente Venlo. Het voorstel strekt er mede toe om een verantwoordingsrisico voor deze specifieke uitkering af te dekken. Het voorstel leidt niet tot een aanpassing in de lasten.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Niet van toepassing, inhoudelijke uitvoering is uitbesteed.

UITVOERING / VERVOLG

Uw besluit zal worden gecommuniceerd aan de centrumgemeente, die voor coördinatie van de verdere afhandeling zorgdraagt. De burgemeester kan het samenwerkingsconvenant tekenen.

BIJLAGEN

1. WEB Regionaal Programma Volwassenen Educatie
2. Samenwerkingsconvenant WEB 2020-2021
3. Brief aan VNG inzake laaggeletterdheid